

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΣΕΕ

ΔΙΚΤΥΟ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ
2012 - 2015

Δίκτυο Υπηρεσιών Πληροφόρησης & Συμβουλευτικής εργαζομένων

Ασφαλιστικά Θέματα

Διαδοχική Ασφάλιση

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
"ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ"
2007 - 2013
ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ
ΣΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Η ΔΙΑΔΟΧΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	4
1. Αρμόδιος φορέας για την απονομή της σύνταξης σε περιπτώσεις διαδοχικής ασφάλισης	4
2. Τρόπος υπολογισμού της σύνταξης	8
Πηγές.....	12
Συντακτική Ομάδα	12

ΘΕΜΑ	Η ΔΙΑΔΟΧΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ
ΕΝΝΟΙΑ ΔΙΑΔΟΧΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	Η διαδοχική ασφάλιση υφίσταται όταν ένας εργαζόμενος ο οποίος είναι ασφαλισμένος σε ένα ασφαλιστικό οργανισμό, σταματήσει να εργάζεται και να ασφαρίζεται στον οργανισμό αυτό και αναλάβει άλλη εργασία ή ασκήσει άλλο επάγγελμα για το οποίο ασφαρίζεται σε άλλο ασφαλιστικό οργανισμό.
1^Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΔΙΑΔΟΧΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ	<p>Τα πρόσωπα τα οποία ασφαλίστηκαν διαδοχικά σε περισσότερους από έναν ασφαλιστικούς οργανισμούς, δικαιούνται σύνταξη από τον τελευταίο οργανισμό, στον οποίο ήταν ασφαλισμένα κατά την τελευταία χρονική περίοδο της απασχόλησης τους, σύμφωνα με τις διατάξεις της νομοθεσίας του οργανισμού αυτού, εφόσον πραγματοποίησαν στην ασφάλιση τους:</p> <p>α) Πέντε (5) ολόκληρα έτη ή 1.500 ημέρες ασφάλισης εκ των οποίων όμως είκοσι (20) μήνες ή 500 ημέρες κατά την τελευταία πενταετία πριν τη διακοπή της απασχόλησης ή την υποβολή αίτησης για την κρίση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος σύνταξης λόγω γήρατος.</p> <p>β) Σαράντα (40) μήνες ή 1.000 ημέρες εκ των οποίων όμως δώδεκα (12) μήνες ή 300 ημέρες αντίστοιχα κατά την τελευταία πενταετία πριν τη διακοπή της απασχόλησης ή την υποβολή της αίτησης για την κρίση του δικαιώματος σύνταξης λόγω αναπηρίας ή θανάτου.</p>
2^Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΔΙΑΔΟΧΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ	<p>Αν ο ασφαλισμένος πραγματοποίησε στην ασφάλιση του τελευταίου οργανισμού τον αριθμό ημερών εργασίας ή των ετών ασφάλισης, που ορίζονται από τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, αλλά στην περίπτωση αυτή δεν έχει πραγματοποιήσει τον απαιτούμενο από τη νομοθεσία του τελευταίου οργανισμού, χρόνο ασφάλισης για τη συνταξιοδότηση του λόγω γήρατος ή αναπηρίας ή των μελών της οικογένειας του λόγω θανάτου ή δεν πραγματοποίησε στην ασφάλιση του τελευταίου οργανισμού, τον αριθμό ημερών εργασίας ή ετών ασφάλισης που ορίζονται από τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, δικαιούνται σύνταξη αυτός ή τα μέλη της οικογένειας του από τον οργανισμό, στην ασφάλιση του οποίου πραγματοποίησε τις περισσότερες ημέρες εργασίας ή έτη ασφάλισης, στον οποίο δεν περιλαμβάνεται ο τελευταίος, εφόσον:</p> <p>α) Ο ασφαλισμένος που ζητά τη συνταξιοδότηση του λόγω γήρατος ή αναπηρίας, έχει συμπληρώσει το όριο ηλικίας ή είναι ανάπηρος με το ποσοστό αναπηρίας που προβλέπεται από τη νομοθεσία του τελευταίου οργανισμού.</p> <p>β) Πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις για συνταξιοδότηση που προβλέπει η νομοθεσία του οργανισμού με τον περισσότερο χρόνο ασφάλισης.</p>
3^Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΔΙΑΔΟΧΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	Αν ο ασφαλισμένος δεν συγκεντρώνει τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης που προβλέπει η νομοθεσία του

& ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ	<p>οργανισμού, στην ασφάλιση του οποίου πραγματοποίησε τις περισσότερες ημέρες εργασίας ή έτη ασφάλισης, τότε το δικαίωμα του ασφαλισμένου κρίνεται από τους άλλους οργανισμούς, στους οποίους ασφαλίσθηκε κατά φθίνουσα σειρά αριθμού ημερών εργασίας, εκτός από τον τελευταίο.</p>
4^Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΔΙΑΔΟΧΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ	<p>Αν ο ασφαλισμένος δεν συγκεντρώνει τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης που προβλέπει η νομοθεσία όλων των οργανισμών, στους οποίους ασφαλίσθηκε πριν από τον τελευταίο, τότε ο τελευταίος οργανισμός είναι αρμόδιος για την κρίση του δικαιώματος σύνταξης λόγω γήρατος εφόσον ο ασφαλισμένος πραγματοποίησε στην ασφάλιση του 1.000 ημέρες εργασίας ή σαράντα (40) μήνες ασφάλισης, εκ των οποίων 300 ημέρες εργασίας ή δώδεκα (12) μήνες ασφάλισης αντιστοίχως την τελευταία πενταετία και για την κρίση του δικαιώματος σύνταξης λόγω αναπηρίας και θανάτου, εφόσον ο ασφαλισμένος έχει πραγματοποιήσει στην ασφάλιση του οποτεδήποτε 300 ημέρες εργασίας.</p>
ΣΧΕΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ	<p>N. 3863/2010, Εγκύκλιοι ΙΚΑ</p>

Η ΔΙΑΔΟΧΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ

Ο αριθμός των ασφαλισμένων που κατά τη διάρκεια του ασφαλιστικού τους βίου μεταβάλλουν τον ασφαλιστικό τους φορέα διαρκώς αυξάνεται και η εξέλιξη της αγοράς εργασίας και των παραμέτρων της προοιωνίζει και περαιτέρω αύξηση του αριθμού αυτού. Άλλωστε, στην Ελλάδα υφίσταται σημαντικό ποσοστό αυτοαπασχολούμενων ή ελευθέρων επαγγελματιών, οι περισσότεροι από τους οποίους ξεκινούν ως μισθωτοί. Στο πλαίσιο αυτό καθίσταται αναγκαία η ύπαρξη ενός συστήματος καθορισμού τόσο του αρμόδιου φορέα όσο και του τρόπου υπολογισμού σύνταξης στους διαδοχικά ασφαλισμένους, προκειμένου να επιτευχθεί ισορροπία αλλά και να υπάρξει αναλογικότητα στον τρόπο ρύθμισης των περιπτώσεων αυτών. Οι πρόσφατες ρυθμίσεις στη νομοθεσία της κοινωνικής ασφάλισης επιχειρούν να ομογενοποιήσουν το συνταξιοδοτικό σύστημα τόσο των διάφορων φορέων κοινωνικής ασφάλισης όσο και των ασφαλισμένων στο Δημόσιο, θεσπίζοντας κοινά όρια ηλικίας και έτη ασφάλισης για τους ασφαλισμένους ανεξαρτήτως φορέα στον οποίο υπάγονται, καθώς επίσης και έναν ενιαίο τρόπο υπολογισμού της σύνταξης, γεγονός που διευκολύνει στην εφαρμογή των κανόνων της διαδοχικής ασφάλισης.

Η πρόσφατη νομοθεσία για τη διαδοχική ασφάλιση (Ν. 3863/2010 άρθρο 5) εστιάζει κυρίως σε ζητήματα που αφορούν τον αρμόδιο φορέα για την απονομή σύνταξης γήρατος, θανάτου ή αναπηρίας, τον τρόπο υπολογισμού της σύνταξης σε περίπτωση διαδοχικής ασφάλισης και τη διαδικασία απονομής της σύνταξης με διαδοχική ασφάλιση.

1. Αρμόδιος φορέας για την απονομή της σύνταξης σε περιπτώσεις διαδοχικής ασφάλισης

Τα πρόσωπα τα οποία ασφαλίστηκαν διαδοχικά σε περισσότερους από έναν ασφαλιστικούς οργανισμούς δικαιούνται σύνταξη από τον τελευταίο οργανισμό, στον οποίο ήταν ασφαλισμένα κατά την τελευταία χρονική περίοδο της απασχόλησής τους, σύμφωνα με τις διατάξεις της νομοθεσίας του οργανισμού αυτού, εφόσον πραγματοποίησαν στην ασφάλισή του:

α) Πέντε (5) ολόκληρα έτη ή χίλιες πεντακόσιες (1.500) ημέρες ασφάλισης, εκ των οποίων όμως είκοσι (20) μήνες ή πεντακόσιες (500) ημέρες κατά την τελευταία πενταετία

πριν από τη διακοπή της απασχόλησης ή την υποβολή αίτησης για την κρίση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος σύνταξης λόγω γήρατος.

β) Σαράντα (40) μήνες ή χίλιες (1.000) ημέρες, εκ των οποίων όμως δώδεκα (12) μήνες ή 300) ημέρες αντίστοιχα κατά την τελευταία πενταετία πριν από τη διακοπή της απασχόλησης ή την υποβολή της αίτησης για την κρίση του δικαιώματος σύνταξης λόγω αναπηρίας ή θανάτου.

Αν ο ασφαλισμένος πραγματοποίησε στην ασφάλιση του τελευταίου οργανισμού τον αριθμό ημερών εργασίας ή των ετών ασφάλισης που ορίζονται από τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, αλλά στην περίπτωση αυτή δεν έχει πραγματοποιήσει τον απαιτούμενο από τη νομοθεσία του τελευταίου οργανισμού χρόνο ασφάλισης για τη συνταξιοδότησή του λόγω γήρατος ή αναπηρίας ή των μελών της οικογένειάς του λόγω θανάτου ή δεν πραγματοποίησε στην ασφάλιση του τελευταίου οργανισμού τον αριθμό ημερών εργασίας ή ετών ασφάλισης που ορίζονται από τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, δικαιούνται σύνταξη αυτός ή τα μέλη της οικογένειάς του από τον οργανισμό στην ασφάλιση του οποίου πραγματοποίησε τις περισσότερες ημέρες εργασίας ή έτη ασφάλισης, στον οποίο δεν περιλαμβάνεται ο τελευταίος, εφόσον:

α) Ο ασφαλισμένος που ζητά τη συνταξιοδότησή του λόγω γήρατος ή αναπηρίας έχει συμπληρώσει το όριο ηλικίας ή είναι ανάπηρος με το ποσοστό αναπηρίας που προβλέπεται από τη νομοθεσία του τελευταίου οργανισμού.

β) Πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις για συνταξιοδότηση που προβλέπει η νομοθεσία του οργανισμού με τον περισσότερο χρόνο ασφάλισης.

Αν ο ασφαλισμένος δεν συγκεντρώνει τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης που προβλέπει η νομοθεσία του οργανισμού στην ασφάλιση του οποίου πραγματοποίησε τις περισσότερες ημέρες εργασίας ή έτη ασφάλισης, τότε το δικαίωμα του ασφαλισμένου κρίνεται από τους άλλους οργανισμούς στους οποίους ασφαλίστηκε κατά φθίνουσα σειρά αριθμού ημερών εργασίας, εκτός από τον τελευταίο.

Αν ο ασφαλισμένος δεν συγκεντρώνει τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης που προβλέπει η νομοθεσία όλων των οργανισμών στους οποίους ασφαλίστηκε πριν από τον τελευταίο, τότε ο τελευταίος οργανισμός είναι αρμόδιος για την κρίση του δικαιώματος σύνταξης λόγω γήρατος εφόσον ο ασφαλισμένος πραγματοποίησε στην ασφάλισή του χίλιες (1.000) ημέρες εργασίας ή σαράντα (40) μήνες ασφάλισης, εκ των οποίων τριακόσιες (300) ημέρες εργασίας ή δώδεκα (12) μήνες ασφάλισης αντιστοίχως την τελευταία πενταετία, και για την κρίση του δικαιώματος σύνταξης λόγω αναπηρίας και

θανάτου, εφόσον ο ασφαλισμένος έχει πραγματοποιήσει στην ασφάλισή του οποτεδήποτε τριακόσιες (300) ημέρες εργασίας.

Ολόκληρος ο χρόνος της διαδοχικής ασφάλισης υπολογίζεται από τον αρμόδιο για την απονομή της σύνταξης οργανισμό ως χρόνος που διανύθηκε στην ασφάλισή του τόσο για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος όσο και για τον καθορισμό της σύνταξης και δεν είναι δυνατή η προσμέτρηση μόνο μέρους του χρόνου που διανύθηκε στην ασφάλιση του κάθε οργανισμού.

Η πρόσφατη νομοθεσία διατήρησε την αρμοδιότητα του τελευταίου φορέα για τις περιπτώσεις σύνταξης γήρατος, περιόρισε όμως τις προϋποθέσεις αρμοδιότητας του τελευταίου φορέα στις περιπτώσεις αναπηρίας ή θανάτου. Σύμφωνα με τα ανωτέρω, η θέσπιση χαμηλών προϋποθέσεων αρμοδιότητας (1.000 ημέρες εκ των οποίων 300 την τελευταία πενταετία ή εντέλει 300 ημέρες) πέραν του ότι διευκολύνει διαδικαστικά τη συνταξιοδότηση ασφαλιστικών περιπτώσεων στη φάση όπου ακριβώς έχουν την ανάγκη της κοινωνικοασφαλιστικής αγωγής περιορίζει και το λειτουργικό κόστος των φορέων στην προσπάθεια αναζήτησης του αρμόδιου για την απονομή σύνταξης φορέα.¹

Πιο συγκεκριμένα, με την παρ. 1 του άρθρου 5 του Ν. 3863/2010, αντικαταστάθηκε το άρθρο 2 του Ν.Δ/τος 4202/1961 όπως αυτό ίσχυε μετά την αντικατάστασή του από το άρθρο 9 του Ν. 1405/1983 και το άρθρο 14 του Ν. 1902/1990, το οποίο καθόριζε τον αρμόδιο οργανισμό για την κρίση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος στους ασφαλισμένους που ασφαλίστηκαν διαδοχικά σε περισσότερους από έναν οργανισμούς είτε κύριας είτε επικουρικής ασφάλισης.

Με τις διατάξεις αυτές, που ισχύουν από 1/1/2011, διατηρείται η αρμοδιότητα για την κρίση του δικαιώματος σύνταξης λόγω γήρατος (όπως ίσχυε με τις διατάξεις του άρθρου 14 του Ν. 1902/90), ενώ επέρχεται διαφοροποίηση στην αρμοδιότητα για την κρίση του δικαιώματος σύνταξης λόγω αναπηρίας και θανάτου.

Αναλυτικά διακρίνουμε τα εξής:

Αρμόδιος ασφαλιστικός οργανισμός για να κρίνει αίτημα ασφαλισμένου ή μελών της οικογένειάς του, που ζητούν την εφαρμογή των διατάξεων της διαδοχικής ασφάλισης, είναι ο τελευταίος οργανισμός. Για να χορηγήσει όμως σύνταξη ο τελευταίος ασφαλιστικός οργανισμός η διάταξη θέτει δύο προϋποθέσεις:

Α) Να πραγματοποιήθηκαν στην ασφάλισή του πέντε (5) έτη ή χίλιες πεντακόσιες (1.500) ημέρες εργασίας, εκ των οποίων είκοσι (20) μήνες ή πεντακόσιες (500) ημέρες

αντίστοιχα κατά την τελευταία πενταετία πριν από τη διακοπή της απασχόλησης ή την υποβολή της αίτησης για κρίση του δικαιώματος σύνταξης λόγω γήρατος.

Για κρίση του δικαιώματος σύνταξης λόγω αναπηρίας ή θανάτου, πρέπει να έχουν πραγματοποιηθεί στην ασφάλισή του σαράντα (40) μήνες ή χίλιες (1.000) ημέρες εργασίας, εκ των οποίων δώδεκα (12) μήνες ή τριακόσιες (300) ημέρες αντίστοιχα κατά την τελευταία πενταετία πριν από τη διακοπή της απασχόλησης ή την υποβολή της αίτησης, και να πληρούνται οι διατάξεις της νομοθεσίας του.

Εάν στη νομοθεσία ασφαλιστικών οργανισμών υπάρχουν διατάξεις που θέτουν ειδικές προϋποθέσεις για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος, οι προϋποθέσεις αυτές δεν λαμβάνονται υπόψη.

Σε περίπτωση που ο ασφαλισμένος δεν πραγματοποίησε τον αριθμό ημερών εργασίας που αναφέρονται παραπάνω (δηλαδή 1.500 ημέρες, από τις οποίες 500 την τελευταία πενταετία για το γήρας, 1.000 ημέρες, από τις οποίες 300 την τελευταία πενταετία για αναπηρία και θάνατο) ή τις έχει πραγματοποιήσει αλλά δεν πληροί τις προϋποθέσεις που απαιτεί η νομοθεσία του τελευταίου οργανισμού, τότε δικαιούται σύνταξη αυτός ή τα μέλη της οικογένειάς του από τον οργανισμό στην ασφάλιση του οποίου πραγματοποίησε τον περισσότερο χρόνο, εκτός από τον τελευταίο. Απαραίτητη προϋπόθεση για να διαβιβαστεί η αίτηση από τον τελευταίο ασφαλιστικό οργανισμό στον οργανισμό με τις περισσότερες ημέρες εργασίας ή έτη ασφάλισης είναι:

α) Ο ασφαλισμένος που ζητά να συνταξιοδοτηθεί λόγω γήρατος να έχει συμπληρώσει ένα από τα όρια ηλικίας που προβλέπει η νομοθεσία του τελευταίου ασφαλιστικού οργανισμού .

β) Ο ασφαλισμένος που ζητά να συνταξιοδοτηθεί λόγω αναπηρίας να έχει κριθεί ανάπηρος με το ποσοστό αναπηρίας που προβλέπεται από τη νομοθεσία του τελευταίου ασφαλιστικού οργανισμού.

γ) Για τη συνταξιοδότηση λόγω θανάτου των μελών της οικογένειας του ασφαλισμένου δεν απαιτείται καμία προϋπόθεση.

Για να δικαιωθεί ο ασφαλισμένος ή τα μέλη της οικογένειάς του από τον οργανισμό στην ασφάλιση του οποίου πραγματοποίησε τον περισσότερο χρόνο (στον οποίο δεν συμπεριλαμβάνεται ο τελευταίος οργανισμός), πρέπει να πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπουν οι διατάξεις της νομοθεσίας του.

Αν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις της νομοθεσίας του οργανισμού στην ασφάλιση του οποίου πραγματοποιήθηκαν οι περισσότερες ημέρες εργασίας, τότε η

αίτηση διαβιβάζεται για κρίση στους άλλους οργανισμούς που ασφαλίστηκαν κατά φθίνουσα σειρά αριθμού ημερών εργασίας εκτός από τον τελευταίο.

Επισημαίνουμε ότι για να διαβιβαστεί η αίτηση του ασφαλισμένου από τον οργανισμό με τις περισσότερες ημέρες εργασίας στον επόμενο κατά φθίνουσα σειρά αριθμού ημερών εργασίας οργανισμό, δεν είναι απαραίτητο ο ασφαλισμένος να έχει συμπληρώσει ένα από τα όρια ηλικίας που προβλέπονται από τη νομοθεσία του ή να έχει κριθεί ανάπηρος με το ποσοστό αναπηρίας που προβλέπεται από τη νομοθεσία του διότι η προϋπόθεση αυτή απαιτείται να υπάρχει μόνο στον τελευταίο οργανισμό.

Αν τελικά δεν συγκεντρώνει ο ασφαλισμένος τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης όλων των ασφαλιστικών οργανισμών στους οποίους ασφαλίστηκε διαδοχικά, τότε καθίσταται αρμόδιος και πάλι ο τελευταίος οργανισμός εφόσον ο ασφαλισμένος πραγματοποίησε στην ασφάλισή του:

α) Χίλιες (1.000) ημέρες εργασίας ή σαράντα (40) μήνες ασφάλισης, από τις οποίες τριακόσιες (300) ημέρες εργασίας ή δώδεκα (12) μήνες ασφάλισης αντίστοιχα, την τελευταία πενταετία πριν από τη διακοπή της απασχόλησης ή την υποβολή της αίτησης για κρίση δικαιώματος σύνταξης λόγω γήρατος.

β) Τριακόσιες (300) ημέρες εργασίας οποτεδήποτε για κρίση δικαιώματος σύνταξης λόγω αναπηρίας ή θανάτου.

Τελικά, ο αρμόδιος για την απονομή της σύνταξης οργανισμός θα υπολογίζει ολόκληρο τον χρόνο της διαδοχικής ασφάλισης σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 περ. 4 του άρθρου 5 του Ν. 3863/10 ως χρόνο που διανύθηκε στην ασφάλισή του τόσο για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος όσο και για τον καθορισμό του ποσού της σύνταξης και δεν είναι δυνατή η προσμέτρηση μόνο μέρους του χρόνου που διανύθηκε στην ασφάλιση του κάθε οργανισμού.

2. Τρόπος υπολογισμού της σύνταξης

Ως γνωστόν, για τον προσδιορισμό της ασφαλιστικής κλάσης (ΑΚ) λαμβάνονται υπόψη οι αποδοχές των καλύτερων πέντε ετών της τελευταίας δεκαετίας πριν από το έτος υποβολής της αίτησης για σύνταξη, εφόσον όμως ο ασφαλισμένος έχει πραγματοποιήσει κατά το διάστημα αυτό χίλιες (1.000) τουλάχιστον ημέρες εργασίας. Διαφορετικά γίνεται αναδρομή στην αμέσως προηγούμενη χρονική περίοδο μέχρι να συμπληρωθεί ο αριθμός των χιλίων (1.000) ημερών εργασίας.

Όταν το ποσό της σύνταξης υπολογίζεται με τις διατάξεις του άρθρου 10 του Ν. 1405/83, ο απονέμων οργανισμός θεωρεί ότι ο χρόνος ασφάλισης σ' αυτόν και στους

άλλους οργανισμούς διανύθηκε στην ασφάλισή του και για τον λόγο αυτό, στις περιπτώσεις αυτές που το Ίδρυμα είναι ο απονέμων οργανισμός, κατά τον προσδιορισμό της ασφαλιστικής κλάσης θα υπολογίζονται οι αποδοχές που εμπίπτουν στη δεκαετία πριν από το έτος υποβολής της αίτησης ή των τελευταίων χιλίων (1.000) ημερών εργασίας (ΗΕ), ανεξάρτητα αν αυτές προέρχονται από ασφάλιση σε Ταμεία Μισθωτών ή Ταμεία Αυτοτελώς Απασχολούμενων (εγκ.152/1967).

Όταν πρόκειται για Ταμεία Αυτοτελώς Απασχολούμενων οι εισφορές της κρίσιμης περιόδου θα μετατρέπονται σε αποδοχές με βάση τις εισφορές εργοδότη και ασφαλισμένου που ισχύουν κατά τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο για τον κλάδο κύριας σύνταξης του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (εγκ. 25/86).

Όταν ο χρόνος ασφάλισης στα Ταμεία Αυτοτελώς Απασχολούμενων είναι μέχρι και την 31/3/1976, το ποσοστό ασφαλίστρου καθορίζεται σε 12,75%.

Από 1/4/1976- 30/9/1990 το ποσοστό ασφαλίστρου είναι 14,25%.

Από 1/10/1990-30/6/1991 το ποσοστό ασφαλίστρου είναι 15,75%.

Από 1/7/1991-31/12/1992 το ποσοστό ασφαλίστρου είναι 17,25%.

Από 1/1/1993 και μετά το ποσοστό ασφαλίστρου είναι 20%.

Όταν το ποσό της σύνταξης υπολογίζεται με τις διατάξεις του άρθρου 11 του Ν. 1405/83 όπως ισχύουν και του άρθρου 1 του Ν. 3232/04, για την εξεύρεση της ασφαλιστικής κλάσης λαμβάνονται υπόψη αποδοχές μόνο από παροχή εξαρτημένης εργασίας υποχρεωτικά ασφαλιστέας στο Ίδρυμα (εγκ. 69/79, όπως γινόταν).

Ειδικότερα, διακρίνουμε τα εξής:

Όταν το Ίδρυμα είναι τελευταίος και απονέμων οργανισμός, ο υπολογισμός του ποσού της σύνταξης θα γίνεται με βάση την ασφαλιστική κλάση, στην οποία θα κατατάσσεται ο ασφαλισμένος σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 του Ν. 1976/91 όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 50 παρ. 1 του Ν. 2084/92, και για αιτήσεις που υποβάλλονται από 1/1/2005 και μετά με τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 9 του Ν. 3029/02 (εγκ. 15/92, 96/02).

Για τους ασφαλισμένους που ασφαλίστηκαν πρώτη φορά μετά την 1/1/93, ο υπολογισμός των αποδοχών θα γίνεται με βάση τις διατάξεις του άρθρου 28 του Ν. 2084/92 (εγκ. 75/02, 9/10).

Όταν το Ίδρυμα είναι τελευταίος και απονέμων οργανισμός, για αιτήσεις που υποβάλλονται από 1/1/2011 και μετά, ο υπολογισμός του ποσού της σύνταξης θα γίνεται με βάση την ασφαλιστική κλάση στην οποία θα κατατάσσεται ο ασφαλισμένος σύμφωνα με

τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 5 του Ν. 3232/04 σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 5 παρ. 3 του Ν. 3863/10.

Με τις διατάξεις του άρθρου 5 παρ. 3 του Ν. 3863/10 επαναπροσδιορίζονται, με ορισμένους συντελεστές, οι συντάξιμες αποδοχές βάσει των οποίων υπολογίζεται το ποσό της σύνταξης, ώστε, εκτός από την επικαιροποίηση αυτών με τον μέσο ετήσιο Δείκτη Τιμών Καταναλωτή, να συμπεριλαμβάνεται η εξέλιξη των εισοδημάτων και η αναβάθμιση της ασφαλιστικής κλάσης των ασφαλισμένων.

Έτσι ορίστηκε ότι οι αποδοχές που λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό της ασφαλιστικής κλάσης σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία θα αναπροσαρμόζονται με τον λόγο του μέσου ετήσιου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ) του Δεκεμβρίου του τελευταίου έτους πριν από την υποβολή της αίτησης προς τον μέσο ετήσιο Δείκτη Τιμών Καταναλωτή του Δεκεμβρίου του έτους στον οποίο ανάγονται οι αναπροσαρμοσμένες αποδοχές και, στη συνέχεια, θα επαναπροσδιορίζονται με ορισμένους συντελεστές, τους οποίους θα αναφέρουμε ως Συντελεστές Ωρίμανσης (ΣΩ), που θα αντιστοιχούν στα έτη (ακέραιος αριθμός) που πραγματοποιήθηκαν στην ασφάλιση άλλου οργανισμού από τη διακοπή της ασφάλισης στο ίδρυμα μέχρι το προηγούμενο έτος υποβολής της αίτησης .

Συντελεστές Ωρίμανσης					
Έτη ασφάλισης έως τη συνταξιοδότηση	Συντελεστής	Έτη ασφάλισης έως τη συνταξιοδότηση	Συντελεστής	Έτη ασφάλισης έως τη συνταξιοδότηση	Συντελεστής
1	1,020	16	1,373	31	1,848
2	1,040	17	1,400	32	1,885
3	1,061	18	1,428	33	1,922
4	1,082	19	1,457	34	1,961
5	1,104	20	1,486	35	2,000
6	1,126	21	1,516	36	2,040
7	1,149	22	1,546	37	2,081
8	1,172	23	1,577	38	2,122
9	1,195	24	1,608	39	2,165
10	1,219	25	1,641	40	2,208
11	1,243	26	1,673	41	2,252
12	1,268	27	1,707	42	2,297
13	1,294	28	1,741	43	2,343
14	1,319	29	1,776	44	2,390
15	1,346	30	1,811	45	2,438

Για τον προσδιορισμό της ασφαλιστικής κλάσης προβλέπονται τα εξής:

Οι αποδοχές της δεκαετίας πριν από τη διακοπή της απασχόλησης στο ίδρυμα ή των τελευταίων 1.000 ΗΕ (περιορισμένες στο 25πλάσιο της εκάστοτε ανώτατης ασφαλιστικής κλάσης) θα λαμβάνονται υπόψη αναπροσαρμοσμένες για κάθε έτος με τον

λόγο του μέσου ετήσιου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή του Δεκεμβρίου του τελευταίου έτους πριν από την υποβολή της αίτησης προς τον μέσο ετήσιο Δείκτη Τιμών Καταναλωτή του Δεκεμβρίου του έτους στο οποίο ανάγονται οι αναπροσαρμοσμένες αποδοχές.

Το σύνολο των αναπροσαρμοσμένων αποδοχών θα διαιρείται με το σύνολο των ημερών εργασίας που πραγματοποίησε ο ασφαλισμένος μέσα στην κρίσιμη χρονική περίοδο, οι οποίες δεν μπορεί να είναι λιγότερες από 1.000 ημέρες εργασίας, και το μέσο ημερομίσθιο που θα προκύπτει θα πολλαπλασιάζεται με τον Συντελεστή Ωρίμανσης που θα αντιστοιχεί στα έτη (ακέραιος αριθμός) που πραγματοποιήθηκαν στην ασφάλιση άλλου οργανισμού από τη διακοπή της ασφάλισης στο Ίδρυμα μέχρι το προηγούμενο έτος υποβολής της αίτησης.

Στη συνέχεια, με βάση το επαναπροσδιορισμένο μέσο ημερομίσθιο γίνεται κατάταξη σε ασφαλιστική κλάση με βάση τους πίνακες Δεκεμβρίου που ισχύουν κατά το έτος πριν από την υποβολή της αίτησης.

Για τον προσδιορισμό των συνολικών αποδοχών των ασφαλισμένων που ασφαλίστηκαν πρώτη φορά μετά την 1/1/93, θα λαμβάνονται οι αποδοχές αυξημένες για κάθε ημερολογιακό έτος, πλην των αποδοχών του τελευταίου πριν από την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης ημερολογιακού έτους με τον λόγο του μέσου ετήσιου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή του Δεκεμβρίου του τελευταίου έτους πριν από την υποβολή της αίτησης προς τον μέσο ετήσιο Δείκτη Τιμών Καταναλωτή του Δεκεμβρίου του έτους στο οποίο ανάγονται οι αναπροσαρμοσμένες αποδοχές και στη συνέχεια θα επαναπροσδιορίζονται με ορισμένους συντελεστές (Συντελεστές Ωρίμανσης) που αντιστοιχούν στα έτη (ακέραιος αριθμός) που πραγματοποιήθηκαν στην ασφάλιση άλλου οργανισμού από τη διακοπή της ασφάλισης στο Ίδρυμα μέχρι το προηγούμενο έτος υποβολής της αίτησης.

Συμπερασματικά, η κύρια μεταρρύθμιση στο σύστημα της διαδοχικής ασφάλισης με τον Ν. 3863/2010 συνίσταται στο ποσό συμμετοχής των συνυπολογιζόμενων χρόνων σε φορείς μισθωτών με τους Συντελεστές Ωρίμανσης, και παρουσιάζεται ως μια προσπάθεια αποκατάστασης της αδικίας που υφίσταται ο ασφαλισμένος εκ του ότι μετέβαλε τον ασφαλιστικό του φορέα. Κρίσιμο, ωστόσο, είναι να επανεξεταστεί τόσο η πολυπλοκότητα των διατάξεων που ρυθμίζουν τη διαδοχική ασφάλιση, όσο και κατά πόσο η απονεμόμενη σύνταξη ανταποκρίνεται στις εισφορές που έχει καταβάλει ο ασφαλισμένος.

Πηγές

- Κ. Λαναράς, Η Ασφάλιση στο ΙΚΑ, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2013
- Εγκύκλιοι ΙΚΑ 66/2004, 65/2010, 21/2011
- Δημ. Μπούρλος, Η διαδοχική ασφάλιση, πρόσφατες ρυθμίσεις του άρθρου 5 του Ν 3863/2010, ΕΔΚΑ τόμος ΝΒ, 923 επ., 2010

Συντακτική Ομάδα

Άντα Σταμάτη, Παναγιώτης Νάτσης